

de raad van de gemeente Westerkwartier
per mail via griffie@westerkwartier.nl

Contactpersoon

L. Teeuw

Kenmerk

1969132887

Zuidhorn

23 mei 2023

Onderwerp

Beantwoording motie decentrale opslag

Geachte leden van de raad,

Op 14 december 2022 heeft uw raad de Motie Decentrale Opslag aangenomen. In deze raadsbrief berichten wij u over de stand van zaken.

Bij het indienen van deze motie verwees u naar doel 2.2 in het Collegeuitvoeringsprogramma 2023-2026. *Uitvoering geven aan de energietransitie*. Daarin staat onder andere de ambitie om 20 tot 30 grote(re) daken per jaar in onze gemeente te voorzien van zonne-energie. Tegelijkertijd benoemde uw raad ook de huidige, afgekondigde netcongestie in de regio, de uitdagingen voor het elektriciteitsnet en droeg ons op:

- *in dat geval de inspanningen binnen dit beleidskader ook te richten op andere oplossingen, niet uitsluitend decentrale opslag van opgewekte duurzame energie, in bijvoorbeeld warmtebuffers voor woningen, thuisbatterijen of dorpsbatterijen;*
- *hierover aan de raad te rapporteren.*

Beantwoording motie

Voor de beantwoording van de motie beschrijven we eerst de stand van zaken voor kleine projecten en vervolgens voor grotere projecten. Daarbij leggen we de relatie met mogelijkheden voor andere oplossingen, waaronder decentrale opslag.

Kleine(re) projecten

Afgelopen maanden heeft het college binnen de randvoorwaarden van de netbeheerder invulling gegeven aan de geformuleerde ambitie van 20 tot 30 daken. Voor de ca. 30 lopende projecten van ondernemers en agrariërs in het kader van de versnellingsaanpak zon op dak geldt dat ze allemaal verder kunnen (bij dit aantal is het dorpscollectief in Grootegast

Postadres

Postbus 100
9350 AC Leek

Contact

Telefoon 14 0594
info@westerkwartier.nl

www.westerkwartier.nl

Pagina

1 van 3

inbegrepen). Het gaat hier namelijk om daken tot 250 panelen achter een aansluiting van 3x80 Ampere (kleinverbruiker). Zoals in de laatste, officiële berichtgeving van de netbeheerders (eind november 2022) staat, geldt hiervoor geen terugleveringsbeperking. Het Westerkwartier kent relatief veel van deze daken. Dat zien wij als een kans voor de komende jaren.

De energietransitie op het niveau van huishoudens (op het laagspanningsnetwerk) kent op dit moment **geen beperkingen**. Particulieren kunnen dus gewoon kiezen voor warmtepompen en zonnepanelen zonder dat dit leidt tot acute problemen. We zien wel dat bijvoorbeeld door de teruglopende salderingsregeling steeds vaker wordt gekozen voor een lokale vorm van opslag ('thuisbatterij'). Tegelijkertijd geven onze inwoners aan de kosten nu nog relatief hoog zijn voor dergelijke oplossingen. We volgen de ontwikkelingen op dit vlak.

Grote(re) (dorps)projecten

Voor grotere, hernieuwbare elektriciteitsprojecten geldt dat het op dit moment tijdelijk niet mogelijk is om een transportovereenkomst te verkrijgen bij de netbeheerder. Dit gaat om **grote (dorps)projecten** van onze energiecoöperaties of (groepen) agrariërs en ondernemers doorgang te laten vinden. We merken bereidheid om hier te kijken naar andere oplossingen, waaronder decentrale opslag. Twee agrariërs willen op dit moment samen een pilot doen. Wij faciliteren dergelijke initiatieven. Naast opslag kan het onderling rechtstreeks uitwisselen van energie (met eventuele tussenkomst van een batterij) bij dorpen interessant zijn. Dit is maatwerk per initiatief en afhankelijk van de omgevingskansen (aanwezige bedrijven) en de businesscase van het betreffende plan.

Conclusie

Samenvattend geldt dat decentrale energieopslag zeker tot de mogelijkheden behoort en dat we hier in onze gemeente steeds meer ervaring mee op doen.

In de meeste gevallen (bijvoorbeeld voor dorpszonneweides) is op dit moment ook nog (op termijn) een reguliere netaansluiting in beeld. Deze projecten zijn nu al bekend bij de netbeheerder en staan opgenomen in de RES Groningen (bijvoorbeeld de Zonnewal Oostwold). We hebben geen signalen gekregen dat de opgave in de RES Groningen en gemaakte afspraken binnen de RES Groningen niet langer uitvoerbaar zijn. De uitkomsten van het nog lopende netcongestieonderzoek wachten we verder af.

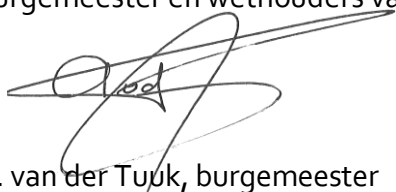
Vervolg

Op de middellange termijn (tot 2030) zijn extra werkzaamheden nodig op met name het hoog-, midden- en laagspanningsniveau. Regionale en lokale werkzaamheden aan het elektriciteitsnet zijn ingrijpend en noodzakelijk om veel meer redenen dan alleen extra zonnedaken (aardgasvrij verwarmen, elektrisch rijden, duurzame opwek, de woningbouwopgave, toename bedrijvigheid, datacenters, waterstofproductie en centrale opslag). Er wordt voor de regio Groningen een PMIEK gemaakt en opgeleverd medio 2023. Dit programma door de provincie opgesteld om beter grip te krijgen op de regionale knelpunten en de regionale planning van energie- infrastructuur.

Op 18 januari 2023 is een raadsactiviteit belegd over de RES Groningen, de regionale energienetwerken en de lokale uitdagingen voor het elektriciteitsnet in het Westerkwartier. Ons college hecht er aan om in een open setting van gedachte te wisselen met de raad, het projectbureau RES Groningen, andere overheden en Enexis over dergelijke ontwikkelingen en daarbij gezamenlijk een integraal (ruimtelijk) perspectief te blijven hanteren.

Tot slot zetten wij onze werkoverleggen met de netbeheerder onverminderd voort over het bijplaatsen van middenspanningstations (MS-T) en compactstations (MS-D). We voeren op dit moment overleg met Enexis hoe we samen met onze inwoners deze opgave in goede banen kunnen leiden en daarbij de aanwezige kennis en capaciteit in beide organisaties efficiënt kunnen benutten.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van de gemeente Westerkwartier,

A stylized, handwritten signature in black ink, consisting of several loops and a long horizontal stroke extending to the right.

A. van der Tuuk, burgemeester

A stylized, handwritten signature in black ink, featuring a large, prominent loop and a long horizontal stroke extending to the right.

R. Kleijnen, secretaris